

اخبار

سیاستمداری که برای پادشاهی رضاخان تلاش کرد اما به امر او کشته شد

انتشارات تاریخ ایران، دومین چاپ کتاب «در اعماق زمان: زندگی‌نامه سیاسی فیروز میرزا فیروز (نصرت الدوله)» نوشته الهام ملک زاده را با شمارگان هزار نسخه، ۲۸۸ صفحه و بهای ۷۰ هزار تومان منتشر کرد. چاپ نخست این کتاب به سال ۱۳۹۶ با شمارگان هزار نسخه و بهای ۴۸ هزار تومان منتشر شده بود. این کتاب زندگینامه سیاسی و مجموعه فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی فیروز میرزا فیروز (نصرت الدوله) را برای مخاطبان شرح می‌دهد.

فیروز میرزا نصرت الدوله فرزند شاهزاده عبدالحسین میرزا فرمانفرما و عزت الدوله دختر مظفرالدین شاه بود. شهرت او در تاریخ ایران بیش از هر چیز به به سبب نقش داشتن در قرارداد ۱۹۱۹ است که به عنوان وزیر امور خارجه، یکی از سه امضاکنده قرارداد بود. او در اواخر دوران قاجار سیاستمدار سرشناسی بود و به عنوان وزیر عدلیه و وزیر امور خارجه مشغول به کار بود. در دوران نمایندگی مجلس نیز از هواخواهان رضاخان میرنچین بود و در امر پادشاهی او تلاش بسیاری کرد.

او در کابینه‌های مستوفی الممالک و مهدی قلی خان هدایت در دوران پادشاهی رضاشاه، سمت وزارت مالیه را بر عهده داشت، اما به ششم شاه گرفتار شد و به جرم ارتشا او را بازداشت و محاکمه کردند. در دومین محاکمه خود به سمنان تبعید شد و در آنجا نیز او را خفه کردند. در زندگی سیاسی او نکات تاریک بسیاری وجود داشت که الهام ملک زاده در کتاب «در اعماق زمان» به خوبی توانسته ابهامات تاریخی پیرامون او را برای مخاطبان برطرف و روایت بدون غرضی را از زندگی او ارائه کند.

کتاب شامل یازده فصل به ترتیب با این عناوین است: «تولد و روزگار جوانی»، «نصرت الدوله و وزارت عدلیه»، «نصرت الدوله و قرارداد ۱۹۱۹ م»، «نصرت الدوله وزیر خارجه ایران»، «نصرت الدوله و کنفرانس صلح پاریس»، «نصرت الدوله در مجلس چهارم و پنجم»، «نصرت الدوله و انجمن آثار ملی»، «نصرت الدوله وزیر مالیه دوره رضاشاه»، «افول قدرت نصرت الدوله»، «شورش ایلات فارس و دستگیری نصرت الدوله» و «قتل نصرت الدوله».

عرضه چاپ چهارم کتابی که سید

جمال‌الدین اسدآبادی را بی‌دین می‌خواند
انتشارات شیرازه کتاب ما چهارمین چاپ مجموعه دو جلدی «اندیشه اصلاح دین در ایران: مقدمه‌ای تاریخی» به قلم مقداد نبوی رضوی را با شمارگان ۳۳۰ نسخه منتشر کرد. چاپ نخست این مجموعه سال ۹۶ و چاپ سوم آن سال ۹۷ منتشر شده است.
انطور که از پژوهش‌های نبوی رضوی بویژه با این کتاب دیگرش یعنی «میرزا مهدی اصفهانی» و «مکتب شیخیه: در نگاه منتزب معارف خراسان» برمی‌آید، خاستگاه و علایق فکری او انجمن حجتیه است.

محتوای جلد نخست «اندیشه اصلاح دین در ایران: مقدمه‌ای تاریخی» با مبحث تاریخی «بایبان و دعوت اصلاح دین» شروع می‌شود. این مجلد دو فصل دیگر دارد. در فصل دوم با عنوان «شیخ‌هادی نجم‌آبادی: معلم فکر اصلاح دین در دوره قاجار» اندیشه شیخ‌هادی شیخ‌آبادی و کتاب «تحریر العلقا» ی او بررسی شده و در ادامه جنبش اصلاح دینی باب معرفی می‌شود. به باور نویسنده شیخ‌هادی نجم‌آبادی از شهدای بیان و یکی از بزرگان بایب ازلی در تهران دوران قاجار است. نویسنده در فصل سوم این مجلد نیز با عنوان «سید اسدالله خرقانی و دوره طلایی مشروطیت» مرحوم خرقانی را در ادامه جنبش باب معرفی می‌کندنویسنده مباحث جلد دوم را با صحنی تاریخی در پیرامون اندیشه‌های شریعت‌سنجلی‌به عنوان معلم‌اندیشه اصلاح دین در دوره پهلوی اول، آغاز می‌کند. این مجلد دو فصل دیگر نیز دارد: «دعوت اصلاح دین پس از شریعت‌سنجلی» و «جمع‌بندی و نتیجه گیری». پیوسته‌های پنجگانه کتاب نیز در این مجلد منتشر شده که عناوین آن به ترتیب به این شرح است: «تجربه نامه فکری داعیان اصلاح دین در ایران»، «اتحطاط توحیدی مسلمانان و ظهور سید علی محمد باب از دیدگاه ازلیان»، «مومدهایی از اندیشه اصلاح دینی سید جمال الدین افغانی»، «پیشنهادهای سید اسدالله خرقانی به روزنامه صوراسرافیل» و «فکتابراهی در نسبت شریعت سنجلی‌با اصلاح گرایان ایرانی و وهابیان عرب». مقداد نبوی رضوی نویسنده این کتاب پیشتر کتاب «تاریخ مکتوب» نگاهی به تلاش‌های سیاسی فعالان ازلی در مخالفت با حکومت قاجار و تدارک انقلاب مشروطه» را نیز نوشته بود و در آن هم کوشندگانی در راه انقلاب مشروطیت را ازلی خوانده بود. نبوی رضوی در «تاریخ مکتوب» به صورتی تلویحی سیدجمال الدین اسدآبادی را نیز ازلی خواند و در کتاب «اندیشه اصلاح دین در ایران: مقدمه‌ای تاریخی» به غیرمسلمانان بودسیدجمال تأکید کرد. او همچنین با تأکید بر پسوند افغانی سیدجمال بر هویت ایرانی او تشکیک کرد.

نویسنده در «اندیشه اصلاح دین در ایران: مقدمه‌ای تاریخی» مانند «تاریخ مکتوب» عموم مشروطه خواهان که به دلیل تعلق به مشروطه دست به اصلاح دین برای هماهنگی میان شرع و دموکراسی زده بودند، ازلی خوانده است. به باور او چهره‌هایی چون شیخ‌هادی نجم‌آبادی و سید اسدالله خرقانی ازلی هستند و می‌تواند پیشرو اندیشه اصلاح دین در دوران پهلوی یعنی شریعت سنجلی‌جی نیز دارای دو خاستگاه فکری بایب ازلی و وهابیت است. نبوی رضوی تهمت‌های بسیاری را در این کتاب به صورتی آگاهانه به سیدجمال الدین اسدآبادی که نقشی مهمی را در بیداری اسلامی داشت، وارد می‌کند. او در این کتاب نتوانسته دشمنی خود و خاستگاه فکری‌اش با سیدجمال الدین اسدآبادی را پنهان کند و با تحریف تاریخ و بازنوایی ایدئولوژیک اسناد تاریخی، به این چهره‌های تابناک ایران‌خواهان تهمت‌هایی چون بی‌نمازی، ترویج بی حجابی و مشروب خواری را وارد می‌کند.

نیما پرن‌فر سرمایه‌گذار خانه تاریخی امام جمعه در محله ناصرخسروی تهران است شرکت او که در حوزه راه فعالیت دارد، پیش از این در خانه آقاجان نسب بابل نیز سرمایه‌گذاری کرده و اکنون این بنا را به عنوان مرکز خدماتی، پذیرایی و گردشگری به مرحله بهره‌برداری رسانده است سال ۹۷ نیز در مزایده صندوق احیای آثار تاریخی برای سرمایه‌گذاری در خانه تاریخی امام جمعه برنده شد تا به این بنا بعد از مرمت، کاربری فرهنگی و پذیرایی داده و به مدت ۱۲ سال از آن بهره‌برداری کند.

او در گفتگویی با خبرنگار مهر درباره این مزایده گفت: به دلیل مشکلاتی که در سازمان سابق میراث فرهنگی و وزارتخانه فعلی وجود داشت بهمن ماه سال ۹۸ این بنا را تحویل گرفتیم. یک ماهی طول کشید تا سرایدار و یگان حفاظت این بنا را تخلیه کرد. طرح مرمتی خود را به صندوق احیای آثار تاریخی به عنوان زیر مجموعه این وزارتخانه دادیم ولی هنوز پاسخی به ما نداده‌اند. اعلام کردند به دلیل شیوع ویروس کرونا و بسته بودن مراکز دولتی هنوز موفق به بررسی فاز یک طرح نشده‌اند اگر این بررسی انجام شود فاز اول مرمت را آغاز می‌کنیم. در فاز اول، سردر، ورودی حیاط و سالن پایین مرمت می‌شود. سپس در فاز دوم سراغ غلام‌گرددش‌ها می‌رویم و بعد از آن طرح مرمت تالار آئینه و تالار نقاشی نیز داده خواهد شد.

او درباره کاربری فرهنگی خانه امام جمعه گفت: با یکی از مجموعه‌داران برای تغییر کاربری طبقه بالا صحبت کرده‌ایم قول داده اگر مرمت به خوبی پیش برود، مجموعه خود را برای مدت سه سال در خانه امام جمعه به نمایش بگذارند.این مجموعه شامل آثار تاریخی و مجسمه‌های متعلق به دوران قبل از اسلام است که خاص بوده و جایی هم به نمایش گذاشته نشده است پس می‌تواند این آثار، در کنار زیبایی‌های این خانه روایت‌گر تاریخ باشد. در واقع اینجا موزه موقت آثار تاریخی می‌شود.

در این هفته درحالی برای استان کرمانشاه و معرفی جاذبه‌های

آن سفر رسانه‌ای و سفر آشناسازی برای معرفی جاذبه‌های گردشگری استان تور گردشگری برگزار شد، که پیش از این مدیرکل میراث فرهنگی استان کرمانشاه از مردم خواسته بود که در تعطیلات آخر هفته به این استان سفر نکنند. با این‌وجود اما روند برگزاری توره‌ای آشناسازی همچنان ادامه دارد.

از طرفی با وجود اینکه وزارت بهداشت و ستاد مبارزه با بیماری کرونا همچنان اعلام می کند که مردم از سفرهای غیرضرور پرهیز کنند اما وزارت میراث فرهنگی شرایط را برای سفرهای مردم مهیا شده دانست و مردم نیز جاده‌های شمال کشور را قرق کرده‌اند. به نحوی که در تعطیلات نیمه خرداد اعلام شد وضعیت ترافیک در جاده‌های شمالی کشور فوق سنگین گزارش شده است. همچنین گزارش شده در برخی از مسیرها مانند جاده کلاردشت به مرزن‌آباد با وجود اینکه تنها ۲۰ دقیقه راه است اما در روز ۴ شنبه ترافیک به حدی بوده که گردشگران این مسیر را ۷ ساعت‌ه پیموده‌اند!

۷۰ توصیه سفر را با دلیل بخوانید

همزمان با انجام سفرهای تعطیلات خرداد، وزارت میراث فرهنگی آموزش‌های عمومی در شرایط کرونا را در قالب ۷۰ توصیه منتشر کرده در این دستورالعمل آمده اقامت در چادر به اقامت در مراکز اقامتی غیرمجاز ارجحیت دارد.

در توصیه‌نامه و یا دستورالعمل سفر که اتاق فکر و دفتر مطالعات آموزش گردشگری وزارت میراث فرهنگی برای عموم مردم تدوین کرده، آمده: از سلامت اتومبیل خود اطمینان حاصل کنید. علت: کاهش احتمال آلودگی با کاهش مراجعات حضوری به مکانیک در حین سفر. در صورت ضدفوقی کننده دست به الکل ارجحیت دارد و بهتر است بسته‌هایی با حجم مناسب به تعداد نفرات تهیه شود. علت: الکل در صورتی که به درستی نگهداری نشود، قابلیت اشتعال دارد، همچنین در صورتی که دست‌ها را مدام با الکل ضدعفونی کنید، منجر به خشکی پوست دست شده و آسیب‌های پوستی افزایش می‌یابد. مراقب پوست دست خود باشید، از مصرف وسواسی مواد ضدعفونی کننده بپرهیزید و از گرم‌های مرطوب‌کننده نیز استفاده کنید.

محدودیتی برای اجرای توره‌ای گردشگری وجود ندارد

این هفته «ولی تیموری» معاون گردشگری و «عبیر کمیته

سرمایه‌گذار خانه نفیس تهران تأکید کرد؛

خانه تاریخی امام جمعه کبابی نمی‌شود!



وی توضیحی هم درباره کاربری پذیرایی این خانه داد و گفت: از آنجا که کاربری فرهنگی و پذیرایی برای این بنا در نظر گرفته شده، طبقه پایین و حیاط را به بخش پذیرایی اختصاص می‌دهیم. ولی تصور اینکه قرار است بخش پذیرایی خانه امام جمعه به کبابی تبدیل شود، اشتباه است بلکه می‌خواهیم کاربری تعریف کنیم که در شأن بنا باشد.

پرن‌فر گفت: از روز اول که صندوق احیا، کاربری فرهنگی و پذیرایی برای این بنا انتخاب کرد؛ هر دو بخش فرهنگی و پذیرایی را با هم دید ولی منتقدان تنها بخش پذیرایی این بنا را می‌دیدند. درحالی که صندوق احیا در زمان تعیین کاربری، اول کلمه فرهنگی و بعد پذیرایی را آورده است.

این سرمایه‌گذار درباره اینکه آیا با کاربری فرهنگی و پذیرایی، هزینه‌های انجام شده در خانه برگشت داده می‌شود و به صرفه خواهد بود یا خیر گفت: رقم سرمایه‌گذاری حدود سه میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان بوده است البته این برآورد متعلق به سال ۹۶ و ۹۷ بوده و از آن زمان به کار به موقت آثار تاریخی می‌شود.

قرق جاده‌ها توسط گردشگران کروناپی

بررسی پرونده‌های میراث جهانی

گردشگری و فضاهای ورزشی ستاد ملی مدیریت بیماری کرونا» گفت: در حال حاضر تمامی حلقه‌های زنجیره خدمات گردشگری کشور اعم از مراکز اقامتی، پذیرایی، دفاتر خدمات مسافرتی، سایت‌ها و مراکز فرهنگی _ تاریخی و طبیعت‌گردی فعال هستند و محدودیتی برای برنامه‌ریزی، ساماندهی و اجرای توره‌ای گردشگری در داخل کشور وجود ندارد.

وی افزود: به زودی طبق ریزنی‌های صورت گرفته با ستاد ملی کرونا و دستگاه‌های فرابخشی مربوطه، زمان و سازوکار لازم برای ورود گردشگران خارجی نیز اعلام خواهد شد. برقراری کلیه فرآیندهای حوزه گردشگری بر اساس پروتکل‌های تعریف شده در قالب سفر هوشمند و رعایت ضوابط بهداشتی انجام می‌گیرد.

خانه به آذین رفع خطر و ثبت اضطراری شود

کاوه اعتمادزاده فرزند محمود اعتمادزاده معروف به به‌آذین یادداشتی پیرو اقدامات برای تخریب و از بین رفتن میراث این مترجم تالش شد از ظرفیت پرونده‌های چند ملیتی یعنی مشترک با چهاردهمین سال خاموشی محمود اعتمادزاده (ا. م. به آذین) است. او با ده‌ها کتاب و اثر و ترجمه خدمات بزرگی به ادبیات ایران کرده و حق بزرگی به گردن ادبیات این سرزمین دارد. فرهنگ دوستان ایران مشتاقانه در پی آن هستند که خانه به‌جا مانده به آذین که خلایق‌های نزدیک به ۴۰ سال از عمر او در آن امکان بروز یافته، به عنوان «اثر ملی» به ثبت فوری و اضطراری برسد.

ارائه بیش از ۳۱۰ میلیارد ریال تسهیلات در فعالان صنایع‌دستی
پویا محمودیان معاون صنایع دستی وزارت میراث فرهنگی گفت: این تسهیلات در راستای رونق و توسعه کسب‌وکارهای حوزه صنایع‌دستی و تقویت جایگاه تولید و بازرگانی صنایع‌دستی از محل اعتبارات فنی و اعتباری از نیمه دوم سال ۹۷ تا پایان سال ۹۸ به ۹۰ کارگاه تولیدی و فعال بازرگانی، پرداخت شده است.

اوافزود: پرداخت کمک‌های فنی و اعتباری در حوزه صنایع‌دستی با نرخ بهره ۱۰ درصد، تنفس شش ماهه و بازپرداخت ۲۴ ماهه است که در نوع خود دارای شرایط بسیار ویژه‌ای برای فعالان حوزه صنایع‌دستی محسوب می‌شود.

اسپانیا شریک میراث جهانی مقرنس ایران نشد

این هفته درباره پرونده‌های ثبت جهانی ایران در یونسکو در دوران کرونا، مصطفی پورعلی مدیر کل دفتر ثبت آثار تاریخی و

ماست دو سال مرمت و ده سال بهره برداری زمان می‌برد.

پرن‌فر با اشاره به اینکه امکان بازدید عموم مردم از این بنای تاریخی وجود دارد افزود: بازدیدکنندگان باید در صفحه اینستاگرام خانه ثبت‌نام کنند چون بازدیدها محدود به روزهای فرد است و هزینه ۵ هزار تومانی نیز گرفته می‌شود ما می‌خواهیم مردم فرق قبل و بعد از مرمت را ببینند و با این خانه که سال‌ها درش بسته بوده، آشنا شوند. ضمن اینکه قدر جایی که برای دیدنشان آماده‌اند را بدانند. زمانی که مرمت تالار آئینه و نقاشی را شروع کردیم، امکان بازدید به هنرمندان نیز داده می‌شود تا نوع مرمت و نحوه کار را از نزدیک ببینند. این بازدیدها محدود است اما برای عموم نیز مهیا خواهد بود که اگر علاقه دارند مراحل مرمت را از نزدیک ببینند.

وی با حضور گروه‌های فیلمبرداری در این زمان قرارداد را طولانی‌تر کنند تا بتوانیم افزایش هزینه‌ها را مدیریت کنیم. امیدواریم بازگشت سرمایه را داشته باشیم. سعی می‌کنیم یک مدل موفق ارائه کنیم تا روند مرمت و بهره‌برداری از این بناها رونق پیدا کند. برای این هدف اگر هزینه کنیم مشکلی نیست.

سرمایه‌گذار خانه تاریخی آقاجان نسب بابل درباره اینکه چقدر برای رسیدن به مرحله بهره‌برداری لازم است در این خانه هزینه شود، گفت: حداقل هزینه‌ای که دیده‌شده بین ۷ تا ۸ میلیارد تومان است اما تا زمان بهره‌برداری هزینه‌ها زیادت‌ر می‌شود تازه اگر با افزایش قیمت‌ها مواجه نشویم.

پرن‌فر زمان شروع مرمت خانه امام جمعه را

پس از تاییدیه طرح توسط صندوق احیا دانست و توضیح داد: به محض اینکه تاییدیه طرح را بدهند

مجوز شهرداری را بگیریم، مرمت خانه را شروع

می‌کنیم بخش خصوصی آخر ماه باید حقوق بدهد

برخلاف بخش دولتی. هر روزی که این مدت زمان

برای گرفتن مجوز طول بکشد ما بیشتر ضرر

می‌کنیم این خانه طبق قرارداد ۱۲ سال در اختیار



فرهنگی به خبرنگار مهر گفت: پرونده‌های پیشنهادی برای ثبت جهانی را به سازمان یونسکو ارسال کرده‌ایم سهمیه کشورها برای ارسال پرونده به صورت ملی یک سال در میان است. به همین دلیل تلاش شد از ظرفیت پرونده‌های چند ملیتی یعنی مشترک با کشورهای دیگر استفاده کنیم که البته این آثار نیز به عنوان میراث جهانی ایران ثبت می‌شوند.

وی گفت: سال گذشته چهار پرونده برای ثبت در اجلاس میراث ناملموس سال ۲۰۲۰ فرستاده شد مانند مهارت ساختن و نواختن ساز سنتی عود مشترک با سوریه، زیارت تادئوس مشترک با ارمنستان، مینیاتور مشترک با ترکیه ترکمنستان، آذربایجان و ازبکستان و جشن مهرگان.
منتها تاریخ اجلاس میراث جهانی ۲۰۲۰ به دلیل شیوع ویروس کرونا هنوز اعلام نشده است. ایران در اجلاس ۲۰۲۰ سهمیه ملی ندارد چون در سال ۲۰۱۹ سهمیه ملی را که همان دواتر ایرانی بود استفاده کردیم و این میراث ناملموس جهانی شد. اما پرونده مشترک می‌تواند داشته باشد به همین دلیل برای سال ۲۰۲۰ پرونده مینیاتور با همکاری کشورهای دیگر تهیه شد.

وی گفت: پرونده ثبت ملی یلدا نیز اصلاح و دوباره ارسال شد این پرونده ملی است و سهمیه لازم دارد یعنی مانند هر پرونده ملی دیگر هر دو سال یک بار مطرح می‌شود. پرونده‌هایی که نوروز اسفال به یونسکو ارائه شد می‌بایست در سال ۲۰۲۱ بررسی شوند مانند پرونده یلدا. در نوروز ۹۹ دو پرونده مهارت سنتی ساختن و نواختن رباب را مشترک با تاجیکستان و ازبکستان و جشن سده را با تاجیکستان به صورت مشترک ارسال کردیم.

نظر تان درباره رویکرد دونالد ترامپ چیست؟

من امیدوارم که جو بایدن پیروز انتخابات ریاست‌جمهوری بشود و ترامپ را کنار بزند که دارد مشکلات بسیاری برای ایالات متحده به وجود می‌آورد. او مخصوصا تدابیر محافظتی اعمال کرده که عمیقاً ضد آمریکایی هستند و علیه سنت بزرگ این کشور عمل می‌کنند.

در حال حاضر یک بحران سلامت فوری و عظیم باید حل بشود، اما بعد از آن یک مشکل اقتصادی بزرگ هست که باید با آن مواجه شد.
بله. این نیازمند اتحاد در سطح ملی و در سطح اروپا است. دولت‌ها باید به وضوح اعلام کنند که در یک جامعه مدرن، محور توسعه بخش خصوصی است و باید با تمام وجود و با تمام ابزار در دسترس از تجارت خصوصی حمایت شود. در حالیکه دولت ما دارد از آن انتقاد می‌کند و حتی به مبارزه با آن می‌پردازد.

فکر می‌کنید بعد از پاندمی هیچ چیز دیگر مانند گذشته نخواهد بود؟

فکر نمی‌کنم که همه چیز متفاوت خواهد بود، به نظر من بسیار محاطاتر و مسئولیت‌پذیرتر از قبل عمل خواهیم کرد. امیدوارم که این پاندمی باعث بشود یک حس مسئولیت‌علظیم‌تر در همه ما شکل بگیرد و مانند قبل با غرور عمل نکنیم و فکر کنیم که طبیعت را به سلطه خودمان درآورده‌ایم چون این مسئله حقیقت ندارد. اما بدون شک به تاتار و سینما و کنسرت‌ها و نمایش‌ها و فوتبال و گلوبازی بازخواهیم گشت. و امیدوارم که من هم زنده باشم تا از آن‌ها لذت ببرم.

گزارش

اقلیم کردستان درصدد توسعه روابط گردشگری **آمار بالای ورود ایرانیان**
نادر روستی درباره آمار سالیانه گردشگران ایرانی اقلیم کردستان و برعکس گفت: به دلیل شرایط خاص اقلیمی و جوی و همچنین امنیت این منطقه، هشتاد درصد جمعیت گردشگران اقلیم کردستان را گردشگران داخلی به‌ویژه از استان‌های جنوبی و مرکزی عراق تشکیل می‌دهند و تنها ۲۰ درصد گردشگران اینجا خارجی هستند که بیشتر آنها از ایران می‌آیند.

وی با بیان اینکه ایرانیان بیشترین جمعیت گردشگران خارجی در اقلیم کردستان عراق به شمار می‌آیند، افزود: همجواری و نزدیکی اقلیم کردستان با ایران به لحاظ جغرافیایی، مرزی، فرهنگی، زبانی، آئینی و اجتماعی موجب بالا رفتن سطح تبادل اقتصادی و گردشگری میان اقلیم کردستان عراق و ایران شده است.

نادر روستی گفت: در این میان عمده گردشگران ایرانی به دلایل مختلفی از قبیل دید و بازدید با اقوام و آشنایان، تفریح، بازدید اماکن باستانی و تجارت به شهرهای اقلیم کردستان به‌ویژه اربیل و سلیمانیه مراجعه می‌کنند. سخنگوی هیأت گردشگری اقلیم کردستان عراق در پاسخ به سوالی در مورد هدف و مقصد سفر گردشگران اقلیم کردستان در کشور ایران هم گفت: عمده گردشگران در فصل بهار و تابستان به منظور تفریح و لذت بردن از طبیعت بکر به استان‌های شمالی ایران می‌روند و در طول سال نیز برای مقاصد پزشکی، هزاران شهروند اقلیم کردستان به مراکز درمانی در شهرهای بزرگ ایران، اعم از تهران، استان کردستان و آذربایجان غربی مراجعه می‌کنند.

روستی آمار گردشگران را در سال ۲۰۱۸ بیش از سه میلیون نفر ورودی از خارج اقلیم اعلام کرد و افزود: در سال ۲۰۱۹ شاهد افزایش جمعیتی ۷۰۰ هزار نفری گردشگران از خارج کشور و بخش‌های دیگر عراق بودیم و این آمار به سه میلیون و ۷۰۰ هزار نفر رسید، در سال جاری میلادی به دلیل شیوع ویروس کرونا و بسته شدن معابر بین‌المللی، مرزها و حتی مسدود شدن راه‌های ارتباطی بین شهرها در عراق و اقلیم کردستان، شاهد تعطیلی بخش گردشگری بودیم؛ چیزی که در بیشتر کشورهای جهان اتفاق افتاد و پایان این وضعیت هنوز نیز مشخص نیست.

وی با بیان اینکه مسئولیت بررسی درآمد گردشگری بر عهده وزارت دارایی دولت اقلیم کردستان است، افزود: نهاد گردشگری در اقلیم زیرمجموعه این وزارت بوده و با بودجه مشخص فعالیت می‌کند ولی اطلاعاتی از درآمدزایی بخش گردشگری برای اقلیم کردستان و عراق ندارد! سخنگوی هیأت گردشگری اقلیم کردستان عراق با اشاره به تنوع مراکز گردشگری در این منطقه و تقسیم‌بندی آن به اماکن باستانی، طبیعی، تفریحی و محلی گفت: حدود ۱۷۰ منطقه و مکان گردشگری را به صورت رسمی برای کل اقلیم ثبت کرده‌ایم.

سخنگوی هیأت گردشگری اقلیم کردستان عراق با یادآوری وجود مراکز گسترش فرهنگ و خوراک بومی در این خطه از خاک عراق در راستای جذب گردشگران، گفت: مطمئنا اقلیم کردستان عراق آماده‌است در راستای توسعه بخش گردشگری از تجربیات کشورهای همسایه ب‌ویژه ایران بهره‌مند شود. به همین منظور چندین بار در قالب هیأت‌های رسمی ضمن دیدار و مذاکره با مسئولین مرتبط ایرانی، نمایشگاه‌های مشترکی را در این راستا برگزار کرده‌ایم. با این اوصاف همچنان بر روابط و اشتراکات فرهنگی و تاریخی به این منطقه ایران در خصوص گردشگری تأکید داریم.

نادر روستی در مورد مکان‌های باستانی و تفریحی که گردشگران در سفر به اقلیم کردستان از آنها بازدید می‌کنند، گفت: هر ساله جمعیتی از مشتاقان فرهنگ و تاریخ به این منطقه سفر می‌کنند تا جاذبه‌های آن را ببینند از جمله اماکن باستانی از قبیل غار شاندر با قدمت ۶۰ تا ۱۰۰ هزار سال پیش از میلاد و کشف اسکلت نئاندرتالی در آن. ارگ تاریخی اربیل در مرکز این شهر با بیش از ۱۰۰ خان در آن که قدمت آن به هزاره پنجم قبل از میلاد می‌رسد، شهر امی در منطقه بادینان که بر روی قلعه‌ای احداث شده و مدرسه قوهبان در کنار آن با قدمت ۵۰۰ ساله که زمانی از بزرگترین مراکز و آکادمی‌های علمی و دینی و در سطح جهان اسلام بوده است، خنس در شمال شرق شهرستان شیخان که توسط ملک سنحارب حدود ۶۰۰ سال قبل از میلاد در فضایی دره مانند و سلسله‌ای از کوه‌های زافراشته با آب‌های شیرین احداث شده و حایو مسجدها، اما و کنده کاری‌ها و غارهایی پرستشگاه مانند است، پل دلال در زاخو که قدمت آن بنا به گفته بعضی باستانشناسان به دوران هلنی – یونانی و به گفته بعضی دیگر به دوران خلفای اسلامی بر می‌گردد، غار بقایان در مرز استان سلیمانیه که قدمت آن به دوران زمامداری مادها بر می‌گردد و از سه دالان تشکیل شده که سه مقبره را در خود نگه داشته‌اند و سرای سلیمانیه که هم اکنون در مرکز این شهر قرار دارد. روستی با اشاره به طبیعت بکر و ناب اقلیم کردستان با وجود آبشارها، غارها، رودها و … گفت: وجود غارهای طبیعی از قبیل بار کونه‌بابی، غار بستون و … و بیش از ۲۵ آبشار زیبا همچون آبشارهای علی بگ، اکری، احمد آباد، کانی بست، یه محلی، شرانس و آش آباد، اقلیم کردستان عراق را به مقصدی برای استراحت و تفریح گذرانی تبدیل کرده‌اندوی در ادامه به اقدامات انجام شده در حوزه گردشگری در سطح شهرهای اقلیم کردستان عراق اشاره کرد و افزود: پروژه شهر جامع گردشگری در ناحیه سوران بر روی کوه کورک با امکاناتی از قبیل شهر بازی و تل کابین، پروژه گردشگری شهر رواندوز با بهره‌مندی از امکانات مدرن شهرسازی، مجموعه تله کابین بر روی کوه‌های استان دهوک، مجموعه چایی لاند در شهر سلیمانیه که این شهر را به کوه ازمر متصل کرده است به همراه امکانات و خدمات ویژه در کوهپایه و بالای کوه‌ها، شرایط خاصی را برای جذب گردشگر در این منطقه فراهم آورده است.

ترجمه و گفتگو از حلیمه مولایی